

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi aikuiskoulutustuesta annetun lain, Koulutusrahastosta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi aikuiskoulutustuesta annetun lain, Koulutusrahastosta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 153/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 6/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) 3 §:n 2 kohta, 11 §:n 7 kohta, 12 §:n 1 momentti, 14 §, 17 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti sekä 30 ja 31 §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 kohta, 11 §:n 7 kohta ja 19 §:n 1 momentti laissa 127/2010, 12 §:n 1 momentti laissa 1257/2011, 14 § laissa 501/2013, 17 §:n 2 momentti laissa 1367/2003 ja 30 § osaksi laissa 127/2010, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 127/2010 kumotun 8 §:n tilalle uusi 8 § sekä lakiin uusi 21 a ja 21 b § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

— — — — —
2) *yrittäjällä* henkilöä, joka päätointaan varten on yrittäjän eläkelain (1272/2006) tai maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) mukaisesti velvollinen ottamaan mainittujen lakien mukaisen

Eduskunnan vastaus EV 139/2016 vp

vakuutuksen lukuun ottamatta maatalousyrittäjän eläkelain 8 a §:ssä tarkoitettuja apurahansaaajia; sekä

— — — — —

8 §

Ulkomaantyön huomioiminen

Edellä 7 §:ssä tarkoitettuun työssäoloaikaan lasketaan myös sellainen työssäoloaika tai työssäoloaikaan rinnastettava aika, jonka henkilö on ollut vakuutettuna Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai Sveitsissä, jos henkilö esittää työskentelystään tai työhön rinnastettavasta ajasta riittävän ja luotettavan selvityksen.

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

— — — — —

7) suorittaa asevelvollisuutta tai siviilipalvelusta;

— — — — —

12 §

Aikuiskoulutustuen määrä

Palkansaajan aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on 27,78 euroa päivältä. Ansio-osa on 45 prosenttia päiväpalkan ja perusosan erotuksesta. Jos palkka kuukaudessa on suurempi kuin 105-kertainen perusosa, ansio-osa on tämän rajan ylittävältä päiväpalkan osalta 20 prosenttia. Aikuiskoulutustuki on enintään 90 prosenttia tuen perusteena olevasta päiväpalkasta, kuitenkin vähintään perusosan suuruinen. Yrittäjän aikuiskoulutustuki maksetaan perusosan suuruisena.

— — — — —

14 §

Tukikauden kesto

Aikuiskoulutustukea maksetaan enintään 15 kuukauden ajalta. Tähän tukiaikaan on oikeus kerran työuran aikana yhdessä tai useassa osassa.

Eduskunnan vastaus EV 139/2016 vp

17 §

Etuutta koskeva päätös

Koulutusrahaston päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen Koulutusrahastolle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Päätösasiakirjan sähköisessä tiedoksiannossa noudatetaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

19 §

Aikuiskoulutustuen maksaminen

Jos aikuiskoulutustuen maksamisen peruste on 5 §:n mukainen työstä poissaolo tai 5 a §:n mukainen opiskelu, aikuiskoulutustukea maksetaan 16 §:ssä tarkoitetun hakemuksen ja sen perusteella annetun päätöksen mukaisesti ilman jälkikäteen tehtyä erillistä hakemusta. Henkilön tulee tuen maksamista varten toimittaa rahastolle selvitys 5 §:ssä tarkoitetusta työsuhteesta ja opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella. Aikuiskoulutustuki myönnetään aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukautta edeltävien kuuden kuukauden ajalta.

21 a §

Kuittaaminen

Takaisin perittäväksi päätetty määrä voidaan kuitata Koulutusrahaston myöhemmin maksamasta aikuiskoulutustuesta. Ilman tuen saajan suostumusta kuittausta ei saa suorittaa ulosottokaa-
ren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä säädettyä suojaosuutta suurempana.

21 b §

Aikuiskoulutustuen periminen eräissä tapauksissa

Jos henkilö on saanut aikuiskoulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, takuueläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, Koulutusrahasto saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun aikuiskoulutustuen määrän takautuvasti suoritettavasta etuudesta.

Koulutusrahaston on ilmoitettava eläkelaitokselle tai vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitetun etuuden maksamista, että etuus tulee 1 momentin mukaisesti maksaa Koulutusrahastolle.

Eduskunnan vastaus EV 139/2016 vp

30 §

Rahoitus

Aikuiskoulutustuen ja rahaston hallintokulujen rahoituksesta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto.

Yrittäjän aikuiskoulutustuen rahoituksesta vastaa valtio.

31 §

Etuuden korottaminen

Aikuiskoulutustuen perusosan määrää tarkistetaan noudattaen kansaneläkeindeksistä annettua lakia (456/2001).

Edellä 12 §:n 1 momentissa mainittu perusosan määrä vastaa sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2016 tammikuussa maksettujen kansaneläkkeiden määrä on laskettu.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 12 §:n 1 momentti sekä 14 ja 30 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä elokuuta 2017.

Tukikauden keston sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä koko tukikauden ajan, jos:

- 1) tukiaikaa koskeva hakemus tehdään ennen tämän lain voimaantuloa;
 - 2) tukikausi alkaa viimeistään 1 päivänä elokuuta 2017; ja
 - 3) tukiaika käytetään kokonaisuudessaan vuoden 2020 loppuun mennessä.
-

Laki

Koulutusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Koulutusrahastosta annetun lain (1306/2002) 4 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentti sekä 11 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti laissa 1368/2003, 5 §:n 2 momentti laissa 510/2005 sekä 6 §:n 1 momentti ja 11 §:n 1 momentti laissa 502/2013, sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 139/2016 vp

4 §

Ammattitutkintostipendi

Ammattitutkintostipendin myöntämisestä, epäämisestä ja takaisinperinnästä on annettava hakijalle kirjallinen päätös. Päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen Koulutusrahastolle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Päätösasiakirjan sähköisessä tiedoksiannossa noudatetaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

5 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää Suomessa asuvalle henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ei ole täyttänyt 64 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

5 a §

Ulkomaantyön huomioiminen

Edellä 5 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työssäoloaikaan lasketaan myös sellainen työssäoloaika, jonka henkilö on ollut vakuutettuna Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai Sveitsissä, jos henkilö esittää työskentelystään riittävän ja luotettavan selvityksen.

6 §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 395 euroa. Jos hakijalla ei ole perusasteen jälkeistä ammatillista tutkintoa, ammattitutkintostipendin suuruus on 456 euroa.

11 §

Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tietojen saantia koskevien rajoitusten estämättä saada maksutta käsiteltävänä olevan

Eduskunnan vastaus EV 139/2016 vp

ammattitutkintostipendiä koskevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten välttämättömät:

- 1) palvelussuhdetiedot Eläketurvakeskukselta ja eläkelaitokselta;
 - 2) koulutustiedot oppilaitokselta;
 - 3) tutkintotiedot tutkintotoimikunnalta ja opetusviranomaisilta; sekä
 - 4) Suomessa asumista koskevat tiedot Kansaneläkelaitokselta.
- — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ammattitutkintostipendin hakijoihin, jotka ovat suorittaneet stipendiin oikeuttavan tutkinnon ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

— — — — —

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1189/2009, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset työttömyyspäivärahat ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, tämän lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (*omavastuumaksu*) sekä työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitetut työeläkeliikkeitä ja vakuutusmaksut, aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitetut aikuiskoulutustuet ja hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitetut hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtioon virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta sekä palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla siten kuin tässä laissa säädetään.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sitä sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä elokuuta 2017.

Eduskunnan vastaus EV 139/2016 vp

Helsingissä 11.11.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri